

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

sprawy **R. R.**,
oskarżonego o czyn z art. 182 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 30 stycznia 2019 r.,
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 9 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Ka [...],
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt VII K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżyciela subsydiarnego K. P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. R. został subsydiarnym aktem oskarżenia oskarżony o to, że: „W okresie od 2011 r. do 2014 r. w M., jako prowadzący ośrodek [...] w M., zanieczyścił wodę rzeki K. oraz wody stawu hodowlanego należącego do K. P. substancjami - ściekami wytworzonymi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w takiej ilości i w takiej postaci, że mogło to spowodować istotne obniżenie jakości wody lub zanieczyszczenia w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, na powierzchni 18,5 ha stawu rybnego oraz na długości ok. 1,5 km rzeki K., powodując swoim działaniem szkodę w mieniu K. P. w postaci śnięcia

hodowanych przez niego ryb o wartości łącznej 300 000 zł i spowodowało zniszczenia w świecie zwierzęcym na powierzchni 18,5 ha”,

tj. o czyn z art. 182 § 1 k.k. w zb. z art. 181 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie VII K [...], Sąd Rejonowy w G. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, a kosztami procesu obciążył oskarżyciela subsydiarnego.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego. Zaskarżając wyrok w całości postawił zarzuty: „1) obrazy przepisu art. 201 k.p.k. mającej wpływ na treść wyroku, poprzez odstąpienie od dopuszczenia dowodu z opinii instytucji naukowej wnioskowanej przez oskarżyciela subsydiarnego w akcie oskarżenia oraz w toku postępowania przed Sądem I instancji, pomimo iż opinia biegłego K. O. stanowiąca podstawę ustaleń faktycznych w sprawie jest niepełna, odnosi się tylko do jednej z teoretycznie możliwych wersji przebiegu zdarzenia, nie zawiera ustaleń ani wniosków odnoszących się gospodarki wodno - ściekowej dotyczącej działalności gospodarczej prowadzonej przez oskarżonego, nie zawiera odpowiedzi na pytanie, czy bezpośrednie odprowadzanie do rzeki K. ścieków w ilościach wynikających z materiału dowodowego sprawy spowodowało lub mogło spowodować zniszczenia w świecie roślinnym i zwierzęcym w znacznych rozmiarach oraz doprowadzić do chorób i śnięcia ryb w gospodarstwie rybackim pokrzywdzonego,

2) obrazy przepisu art. 7 k.p.k., mającej wpływ na wynik sprawy, poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego sprawy w zakresie odnoszącym się do możliwości bezpośredniego odprowadzania ścieków z gospodarstwa rybackiego R. R. do rzeki K., z równoczesnym uznaniem za wyłącznie wiarygodną wersji prezentowanej przez oskarżonego, pomimo iż z załączonej do akt fotografii wykonanej podczas kontroli przeprowadzonej w gospodarstwie R. R. w dniu 7 kwietnia 2014 r., a zatem bezpośrednio po stwierdzeniu faktu masowego śnięcia ryb w gospodarstwie K. P., a także zeznań świadków W. G., M. J., M. M., a pośrednio także K. K. i P. Z. wynika, że ścieki mogły być odprowadzane bezpośrednio do rzeki K. ujawnionym podczas kontroli odpływem; co wymagało poczynienia dalszych wnioskowanych

przez oskarżyciela subsydiarnego czynności dowodowych w postaci opinii innego biegłego,

3) obrazy przepisu art. 7 k.p.k. mającej wpływ na wynik sprawy, poprzez poczynienie dowolnych ustaleń w zakresie wysokości szkody poniesionej przez pokrzywdzonego, prowadzących do wniosku, że w gospodarstwie rybackim pokrzywdzonego doszło do śnięcia 470 kg ryb, pomimo iż z materiału dowodowego sprawy, wysokości strat ujawnionych i udokumentowanych przez K. P. wynika, że na skutek zdarzenia doszło tylko w 2014 r. do śnięcia ok. 4.500 kg ryb”.

Podnosząc takie zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2018 r., w sprawie IV Ka [...], zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego. Zaskarżając prawomocny wyrok w całości podniósł zarzut: *„...rażącego naruszenia przepisów art. 437 par.1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k., w zw. z art. 170 par. 1 pkt.2 i 5 k.p.k. i w zw. z art. 170 par. 2 k.p.k. mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez utrzymanie w mocy wyroku uniewinniającego oskarżonego R. R. od popełnienia zarzucanego mu czynu pomimo konieczności uzupełnienia materiału dowodowego o opinię instytutu naukowo - badawczego, w szczególności z uwagi na wydanie przez biegłego opiniującego w sprawie opinii częściowej, nie uwzględniającej wszystkich możliwych faktycznych wersji przebiegu zdarzenia, przy równoczesnej akceptacji przez Sąd II instancji stanowiska wyrażonego przez Sąd I instancji o nieistotności wnioskowanego przez oskarżyciela subsydiarnego dowodu z opinii instytutu naukowo - badawczego dla rozstrzygnięcia sprawy i o zmierzaniu oskarżyciela w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania, pomimo iż wnioski dowodowy zgłoszony został już w akcie oskarżenia, a oddalenie przez Sąd tego wniosku dowodowego w istocie doprowadziło do sytuacji, gdy odmowa dopuszczenia dowodu jest w istocie argumentowana okolicznością, iż dotychczas przeprowadzone dowody wykazały przeciwieństwo tego, co oskarżyciel zamierza udowodnić”.*

Podnosząc taki zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co skutkowało jej oddaleniem w trybie z art. 535 § 3 k.p.k. Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Służy stronie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a warunkiem jej skuteczności jest wykazanie, że orzeczenie to jest obarczone uchybieniem wymienionym w art. 439 § 1 k.p.k. (bezwzględny powodem odwoławczym) lub innym rażącym naruszeniem prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia w drugiej instancji. Odwołując się do tej drugiej kategorii podstaw kasacyjnych skarżący wskazał w pierwszej kolejności na obrazę art. 437 § 1 k.p.k. Jest to zarzut całkowicie bezzasadny i wręcz niezrozumiały. Przepis ten wyraża normę kompetencyjną kierowaną do sądu odwoławczego, określającą formy orzeczeń wydawanych po rozpoznaniu środka odwoławczego. Jedną z nich jest utrzymanie w mocy zaskarżonego orzeczenia, a więc orzeczenie takie, jakie podjął sąd II instancji w niniejszej sprawie. Nie mogło zatem dojść do naruszenia wskazywanego przepisu w sytuacji, gdy sąd ten uznał apelację pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego za niezasadną. Zarzut obrazy art. 201 k.p.k. jest w sposób oczywisty kierowany nie do wyroku sądu odwoławczego, lecz do wyroku sądu pierwszej instancji. Wszak sąd II instancji nie stosował tego przepisu, gdyż w ogóle nie rozpoznawał wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego w celu ustalenia przyczyn zanieczyszczenia wody w stawie hodowlanym K. P., ani też nie orzekał z urzędu w tym przedmiocie. Rozpoznał natomiast zarzut apelacji, w którym skarżący utrzymywał, że w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji doszło do naruszenia tego przepisu na skutek oddalenia stosownego wniosku pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego. Sąd Okręgowy w G. uznał, że zarzut ten był nietrafny, co szeroko uargumentował. W tej sytuacji prawidłowe zaskarżenie kasacyjne tej decyzji powinno wskazywać na rażące naruszenie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. z powodu nierzetelnego rozpoznania zarzutu obrazy art. 201 k.p.k., podniesionego w apelacji, ale zarzutu takiego w kasacji nie sformułowano. Zarzut obrazy art. 201 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym był więc całkowicie nietrafny.

Uwagi powyższe w równym stopniu można odnieść do zawartego w kasacji zarzutu obrazy art. 170 §1 i 2 k.p.k. Przepisy te normują przesłanki oddalenia

wniosków dowodowych zgłaszanych przez strony. Sąd odwoławczy w niniejszej sprawie nie oddalił żadnych wniosków dowodowych. Orzekał tylko co do zasadności zarzutów apelacji, przy czym w jej treści nie wskazano na obrazę tych właśnie przepisów. Skoro zatem już samo zestawienie treści także tego zarzutu kasacji z zakresem orzekania przez sąd odwoławczy wykazało oczywistą jego nietrafność, gdyż nie mogło dojść do naruszenia wymienionych w nim przepisów w postępowaniu w drugiej instancji, to Sąd Najwyższy zdecydował o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Na marginesie tylko należy zauważyć, że w przebiegu całego postępowania karnego oskarżyciel subsydiarny opierał skargę na twierdzeniu, że oskarżony, jako prowadzący działalność gospodarczą w „Ośrodku [...]” odprowadzał ścieki bezpośrednio do rzeki K., co miało w rezultacie prowadzić do zanieczyszczenia stawu rybny oskarżyciela. Taki fakt nie został jednak dowiedziony, mimo przeprowadzenia licznych dowodów, w tym również oględzin miejsca zrzutu ścieków. W tym stanie rzeczy opiniowane przez kolejnych biegłych, poza złożonymi już opiniami, musiałyby nadal bazować tylko na faktach w sprawie ustalonych, a nie na hipotezie formułowanej przez oskarżyciela. Powoływanie dowodów z kolejnych opinii biegłych nie przyczyniłoby się do wprowadzenia nowych miarodajnych przesłanek odmiennego rozstrzygnięcia w przedmiocie postępowania. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.